

*Ő hajdúja vasravert raboknak,
Hatalmasabb, mert többet rabolhat;
Én meg hajdú, ki hajdúkat üldöz,
Hírnevesebb az én hajdú életem.
Nem perzseltem népet és országot,
Amde nem egy embertelen szarnok
Harapott már fűbe én előttem.*

(A vezir kavaszai távoznak.)

AZ ELLENŐRZŐ SZOLGÁLAT ÚJ FELADATAI

Irta: Kardely Edvard

Az Ellenőrző Bizottság első évi fennállásának és működésének tapasztalatai gyakorlatilag bebizonyították hazánkban is annak rendkívüli jelentőségét, amit a rendszeres és szervezett, tényleges ellenőrzés jelent a népuralomban és szocialista kiépítésben. Ezek a tapasztalatok azt mutatták, hogy az ellenőrzés a mi körülményeink között nem lehet és nem csupán eszköz például a különböző állami közigazgatási tevékenységben elkövetett szabálytalanságok leleplezésére, — mint amilyen szabály szerint a tőkés országok állami ellenőrzése — hanem elsősorban az általános állami vezetés és az államkormányzat egyes ágazatainak eszköze elengedhetetlen szerves tartozéka a vezetésnek. Az államkormányzat a tőkés országokban mindenekelőtt a tőkés közgazdaság zabolátlan törvényeinek van alávetve. E szerint az ilyen államvezetés nem irányítja az államot a szó valódi értelmében, hanem védi a tőkés rendszert, amely spontán fejlődik, az állam pedig az eszköze. Az államkormányzat gépezetének viszonya vele szemben éppen ezért csaknem kizárólag adminisztratív kapcsolat, amely mögött a tőkés csúcsok tényleges uralma rejtőzik. Természetes, hogy ilyen körülmények között az állami ellenőrzés rendszerint nem lehet más, mint adminisztratív, formai, vagyis olyan ellenőrzés, amely főként csupán az állami kormányzat munkájában felmerülő anyagi szabálytalanságokkal foglalkozik, amivel kapcsolatban nem is akarok kitérni arra, mennyire lehet tényleges és eredményes az ellenőrzés a tőkésrendszer körülményei között és ebben a korlátozott mértékben.

Más a helyzet nálunk és minden országban, ahol megdöntötték a tőkés kizsákmányolók és az elnyomó osztály más maradványainak uralmát. Népi forradalmunk az oroszországi nagy Októberi Szocialista Forradalom mellett megteremtette az előfeltételeket, hogy véget vessen a tőkés gazdálkodás zabolátlan anarhizmusának és hogy az emberek, a dolgozó nép az államon és a néphatóságokon keresztül tudatosan irányítsák hazájuk társadalom-gazdasági fejlődését. Másszóval ez azt jelenti, hogy létrejöttek az előfeltételei, hogy a népuralom és az ebből kifejlődött állami kormányzat valóban öntudatosan irányítsa az állam társadalom-gazdasági fejlődését. Ez pedig azt jelenti, hogy államfő kormányzatunk számára nem szabad és nem lehet jellemző az általános adminisztrálás, hanem az eleven, alkotó, öntudatos, operatív irányítás az államelmélet minden ágazatában, különösen a gazdaságban, amelynek fejlődése a tőkés országokban csaknem teljesen az állam-

kormányzat hatáskörén kívül áll. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy nálunk már kiküszöböltük a spontán fejlődés minden elemét. Kétségtelen, hogy vannak még szektorok közgazdaságunkban, amelyekben tőkés viszonyok uralkodnak, ami szervezetlen folyamatot jelent. Ez azonban többé nem alapvető és nem változtathatja meg belső társadalom-gazdasági fejlődésünk általános irányát. Államkormányzatunk, felfegyverezve Marx, Engels, Lenin és Sztalin nagy tanításával bátran úrrá lehet közgazdaságunk alapvető oszlopai felett és tudatosan, tervszerűen vezetheti gazdasági kiépítésünket.

Másrészt ez nem jelenti természetesen a gazdasági szektor alárendelését a közigazgatási gépezetnek, ahogyan azt egyes emberek elképzelték és ma is elképzelik, akik hajlamosak a bürokratizmusra és az ügyvezetés formáságaira. Ellenkezőleg az államkormányzat tevékenységének ilyen változása megköveteli állami kormányzatunk döntő, minőségbeli megváltozását és átszervezését. Nagy és rendkívül veszedelmes önáltatás volna azt hinni, hogy a gazdaságot, az egész társadalom-gazdasági fejlődést rá lehet húzni a régi államkormányzati módszerek adminisztrációs kaptafájára. Úrrá lenni a közgazdaság törvényei felett nem jelenti a megszabadulást ezektől a törvényektől, sem e törvények megszűnését. Aki ezen az úton indulna el, hamarosan megérezné a gazdasági fejlődés tárgyilagos törvényeinek kegyetlen bosszúját. A közgazdaság terén a szabadság természetesen csak viszonylagos lehet abban az értelemben, ahogyan Engels jellemezte az emberi szabad akaratot: tudatosan felismert szükség, amely lehetővé teszi például a közgazdaság tárgyilagos törvényeinek tudatos felhasználását a társadalom javára, ugyanúgy ahogyan az emberek a villamosságot — ismerve tárgyi törvényeit — felhasználták a társadalom javára. Ahhoz azonban, hogy az emberek kihasználhassák a villamosságot, megfelelő gépeket kellett építeniök, amelyek ennek a természeti jelenségnek a belső törvényein alapulnak. Ahhoz, hogy helyesen kihasználhassuk a gazdasági fejlődés tárgyi törvényeit, meg kell teremteni a gépezetet, amely hozzáidomul és amely jól figyelembe veszi annak minden elemét. Eszerint ismételnünk kell, amit már fentebb mondtunk: szocialista módon irányítani a gazdaságot nem jelenti az állami adminisztráció régi módszereinek önműködő kiterjesztését erre, hanem azt, megteremteni az új gépezetet, amely megfelel a gazdasági fejlődés törvényeinek és egyrészt mentesül a tőkés rendszer kizsákmányoló tartalmának minden sajátosságától, de másrészt megtartja és továbbfejleszti az irányítási operatív jellegét, ami kétségtelenül pozitív jellegzetessége a gazdasági vállalatok tőkés irányításának.

Természetes, hogy az irányítás ilyen rendszerében az ellenőrzés különleges szerephez jut.

Tudatosan irányítani mindenképp azt jelenti: helyesen előírnyozni, tervet készíteni, a tervek alapján helyes feladatokat adni, helyesen megválogatni a kádereket és a megfelelő munkamódszereket, valamint a szervezeti formákat. A tudatos irányítás azonban jelentő egyben az állandó ellenőrzését is annak, hogyan teljesítsék a feladatokat és ezen az alapon, magában a feladatok megvalósításának folyamatában segíteni a kádereket a fogyatékoságok, mulasztások, hibák és az olyan tárgyi nehézségek megakadályozásában és kiküszöbölésében, amelyek akadályozzák, vagy késleltetik a kitűzött feladatok megvalósítását. Ez azt jelenti: a szocialista kiépítés és népuralom rendszerében el sem képzelhető jó operatív irányítás, jól kiépített ellenőrzési rendszer nélkül. Természetesen ez az ellenőrzés nem merül ki az Ellenőrző Bizottság szervezésében és közvetlen gépezetében, ellenke-

zöleg kétségtelen, hogy a legeredményesebb ellenőrzés — az operatív vezető ellenőrzése. Később majd visszatérünk még erre a kérdésre. Éppen azért azonban, hogy az operatív vezetés ellenőrzése valóban hatásos legyen és ne változzék magának az operatív vezetőség hibáinak és gyengeségeinek védőügyvédévé, éppen ezért van elsősorban szükségünk az Ellenőrző Bizottságra és ellenőrző szerveire. Sőt mi több, elmondhatjuk ma, hogy a jelen körülmények között az eredményes ellenőrzés rendszerének egész kiépítése állami gépezetünkben elsősorban az Ellenőrző Bizottság és szerveinek jó megszervezésétől és eredményes munkájától függ. Ime, ezért szükséges, hogy most, amikor az Ellenőrző Bizottság csaknem egyéves munkája van mögöttünk és előttünk állnak hazánk tervszerű kiépítésének fenséges feladatai, beható tanulmányozás tárgyává tegyük munkánk multévi tapasztalatait és pedig mind a sikereket, mind az ellenőrző szolgálat hibáit és gyengeségeit ebben az időszakban.

Az Ellenőrző Bizottság fennállásának első esztendejében különleges feladatok hárultak reánk, amelyek megfeleltek népi köztársaságunk belső rendezési folyamata első szakaszának. Ez volt a nagy erőfeszítések esztendeje a háború utáni ujjaépítésben, a romok eltakarításában, gazdaságunk mozgásbahozásában, a termelés növelésében, a kereskedelem kifejlesztésében, az államkormányzat általános konszolidációjában, alapvető hozzáidomításában a népuralom lényegéhez és alkalmassá tételében új feladatokra. Természetes, hogy ilyen körülmények között az Ellenőrző Bizottság egyik alapvető feladata volt segíteni a legjobb szervezeti formák és munkamódszerek felkutatásában államkormányzatunk ujjaszervezésében, hogy alkalmassá váljék nagy feladatok vállalására hazánk jövőendő kiépítésében. Az Ellenőrző Bizottság ezért tevékenységének túlnyomó részét az államkormányzat rendszerének ellenőrzésének, gyengeségei és hibái felfedésének és azoknak a régi formáknak a kiküszöbölésére szentelte, amelyek ma akadályozták államkormányzati gépezetünk gyors operatív munkáját. Az eredmények alapján az Ellenőrző Bizottság, államkormányzatunk egyes szerveivel együttműködve, egész sor javaslatot készített az átszervezés, illetve az egyes változtatások érdekében az államkormányzat különböző ágazataiban.

A nagyipar és nagykereskedelem államossításával, az első ötéves terv előkészítésével, egész gazdasági igazgatásunk gyökeres átszervezésével és új elvek bevezetésével a gazdasági vállalatok és intézmények irányításában — háború utáni fejlődésünknek ez az első szakasza nagyjából lezárult.

Elengedhetetlenül szükségesek voltak az ilyen intézkedések, hogy már ebben az évben áttérhessünk az alkotó támadásba egész gazdasági frontunkon, abba az affenzívába, amelynek feladata, hogy erősen kifejlessze termelő erőinket országunkban, lefedtesse az ország iparosításának és villamosításának alapjait, kiemelje országunkat a gazdasági elmaradottságból, felemelje széles néprétegeink életszínvonalát és lefedtesse a szocializmus kiépítésének szilárd gazdasági alapjait. Ezek nyilvánvalóan felséges feladatok, amelyeket csak minden erőnk megfeszítésével valósíthatunk meg — és feltétlenül megvalósítunk.

Az ellenőrző szolgálatnak e célok megvalósításában különleges feladatok jutnak és ezek bizonyos mértékben mások mint első szakaszában voltak. Ha kezdetben legfontosabb feladata az volt, hogy ellenőrizze államkormányzatunk egész rendszerét és segítséget nyújtson a rendszer átszervezésében, akkor most kiépítésünk új szakaszában legfőbb feladata kell hogy legyen: ellenőrizni hogyan teljesítik a felada-

tokat és terveket, rendeleteket és döntéseket az államkormányzat egyes ágaiban. Valójában ez az ellenőrző szolgálat igazi szerepe. A néphatóságaink legfőbb szervei által államkormányzatunkra bízott tervek és feladatok gyors és jó végrehajtásától függ terveink sikere, az ország haladása és ereje, néptömegeink életszínvonalának felemelése. Ez azt jelenti: itt van az ellenőrző bizottságnak és minden szervének alapvető működési tere.

Mit jelent tulajdonképpen az ötéves terv országunkban?

Akadnak természetesen emberek nálunk és a világon, akik mosolyognak, amikor a szót hallják: »ötéves terv«. Ugyancsak kevésbé hisznek annak lehetőségében, hogy dolgozó tömegeink győzzenek az ötéves tervben, ahogyan nem hitték azt sem, hogy néptömegeink győztesként kerülnek ki a fasiszta imperialisták és hazai segítőitársaik elleni háborúból. Akadnak ezenkívül jóhiszeműek, akik úgy vélik, a terv csupán számtani művelet, olyan ügy, amely úgyszólván kizárólag gazdasági kádereinkre tartozik és sikere a helyes számadásoktól függ. Vannak azonban ellenségek is, akik nagyon jól tudják, hogy ötéves tervünk nem túlfűtött agyak alaptalan képzelete, még kevésbé egyszerű számtani művelet, hanem döntő politikai, gazdasági és eszmei harca a néphatóságnak, amely országunk néptömegeinek óriási többségére támaszkodik, szemben a régi kizsákmányolási és elnyomási rendszer maradványaival, akik egyes nemzetközi reakciós erőkre támaszkodnak. Valóban így is kell látni első ötéves tervünket, ha teljes mértékben fel akarjuk fogni jelentőségét országunkra és ha előre akarjuk látni a várható nehézségeket.

A tervek megvalósításában találkozunk majd az ellenség aktív politikai ellenállásával, aki tudja, hogy az ötéves terv megvalósítása a nép teljes győzelmét jelenti a kizsákmányoló osztályok és támpontjaik felett. Találkozunk majd az ingadozók hanyagságával és a nyílt ellenségek kártevésével is. Meg kell birkóznunk minden nagy tárgyi nehézséggel. A végsőig ki kell fejlesztenünk a takarékoság, beosztás és törekvés szellemét a termelési költségek állandó csökkentésére, a munka termelékenységének növelésére, a termékek minőségének feljavítására. Az építők lendületét megkísérli majd gyakran fékezni a bürokrata begyepesedettség, a maradi specialisták irodai szakértelme, a tisztviselői közöny és ellenállás az átszervezéssel és új munkamódszerekkel szemben, az adminisztrálgatás és a különböző fokokon való lassú elintézés és így tovább.

Mindez azt jelenti, hogy ötéves tervünk nem egyszerű számadás, és nem elszigetelt gazdasági művelet csupán. Mindebből kiténik, hogy az ötéves terv megvalósításáért folyó harc áttérjed minden vállalatra és gazdasági intézményre, de egyben államkormányzatunk minden zugába, minden hivatalba, iskolába, országunk minden részébe, városába és falvára, a tudomány, a művészet, a technika és kereskedelem terére is. Mászóval ez azt jelenti, hogy az ötéves terv nagy ütközet lesz egész országunk átszervezésére és így nagy mértékben megváltoztatja egész életünk arculatát is. Ha mindez nem lebegne szemünk előtt, abba veszélybe sodródna, hogy kétségessé tennénk magának az ötéves tervnek a megvalósítását.

Ime ez az, amiért ma inkább, mint valaha szükséges, hogy az ellenőrző szolgálat teljes lendülettel a főfeladatra vesse magát: az államhatalom csúcsai által tervekben és egyéb aktákban lefektetett feladatok végrehajtásának ellenőrzésére az államkormányzat minden ágazatában és minden fokozatán, kezdve a csúcstól, egészen a legalacsonyabb szervekig és szervezetekig, amelyek együttműködnek.

Mit jelent ellenőrizni a feladatok végrehajtását? Mik az előfeltételek, hogy az ellenőrző szolgálat elvégezhesse ezt a munkát?

Először, amire az ellenőrző szolgálat munkatársainak szükségük van, jól ismerjék államhatalmunk csúcsszervei által az államkormányzatra bízott legfontosabb feladatokat. Ez elsősorban a tervfeladatok alapos ismeretét jelenti — természetesen az egyes időkre oszló szakaszokban és az egyes szektorokban — jelenti továbbá a rendeletek és az állami kormányzat vezető szervei egyéb döntéseinek alapos ismeretét.

Másodszor, ellenőrző munkásainknak jól kell ismerniök a feladatokat végrehajtó gépezetet, hogy tanulmányozzák a munkamódszeret és szervezetet. Csak így kísérhetik figyelemmel a feladatok végrehajtásának folyamatát.

Harmadszor, az ellenőrzés vezető szerveinek feltétlenül úrrá kell lenniök a kitzűzött feladatok végrehajtási eredményeiről tanúskodó napi nyilvántartás rendszere felett. Ez azt jelenti, hogy maguknak is küzdeniök kell a minél jobb, gyors nyilvántartásért az államkormányzat vezető szerveinél. Ezen adatok és a saját ellenőrzési adatok alapján az ellenőrző szolgálat állandó áttekintéssel kell hogy rendelkezék arról, hogyan hajtják végre az egyes feladatokat az államvezetés egyes ágazataiban.

Negyedszer, ellenőrző közegeinknek tudniök kell jól felhasználni az alulról érkező jeladásokat. Nem szabad a véletlenre bízni a jeladásokat, hanem tervszerűen kell dolgozni a különböző népi szervezetekkel a jeladások olyan megszervezésében, ami naponta kiegészíti az általános nyilvántartás adatait.

Ötödször, ellenőrző szerveinknek úgy kell megszervezni a munkát, hogy az ellenőrző szolgálat már a végrehajtás folyamatában közbeléphessen és előre kiküszöbölhesse a hibákat és különböző fogyatékoságokat, amelyek zavarják a feladatok elvégzését.

Hatodszor, az ellenőrző szolgálatnak alkalmasnak kell lennie a dolgok gyors megváltoztatására, hogy segítsen a hibák kijavításában, biztosítsa a konok visszaéléssel újból hibázók eltávolítását, de egyben védje is azokat, akik nem saját hibájukból kerültek olyan helyzetbe, hogy nem tudják feladatukat elvégezni. Másszóval az ellenőrző szolgálatnak mindent meg kell tennie, hogy biztosítsa az államhatóság vezető szervei által felállított terv és kitzűzött feladatok végrehajtását akadályozó jelenségek kiküszöbölését.

Csak ilyen körülmények között töltheti be szerepét az Ellenőrző Bizottság. Ez azt jelenti, hogy elsősorban le kell küzdeni a még az ellenőrző szolgálat munkatársainál is gyakran jelentkező gondolatot, hogy az Ellenőrző Bizottság feladata mindenekelőtt a különböző anyagi és egyéb szabálytalanságok és hibák bűnöseinek összefogdosása. Természetes, hogy a különböző szabálytalanságok elleni küzdelemben az Ellenőrző Bizottságnak a leghatározottabban meg kell tennie minden intézkedést a bűnösök ellen, akik nem teljesítik a kitzűzött feladatokat. Az ellenőrzés alapvető célja azonban megkísérelni, hogy már előre megakadályozza a feladatok elmulasztását és — mint már hangsúlyoztuk — minden az általános állami ellenőrzésről szóló törvény alapján rendelkezésre álló eszközzel arra törekedjék, hogy kiküszöbölje mielőbb mindazon akadályokat a feladatok elvégzésénél, amelyek az államkormányzat minden ágazatának munkájában előforduló szabálytalanságokból, vagy személyi alkalmatlanságból erednek.

Ha így állnak a dolgok, azt jelenti-e ez, hogy az Ellenőrző Bizottság helyettesíti ezzel az operatív vezetők ellenőrzését? Nem, ez sem-

miesetre sem jelenti azt, ellenkezőleg a legeredményesebb napi ellenőrzés éppen az operatív vezetőség saját ellenőrzése, tehát az, amit maguk a feladatokat végrehajtó szervek végeznek. Ténylegesen ugyanis az operatív vezetőség gyakran túlságosan kevés gondot fordít arra, hogy az operatív vezetés jogköre nemcsak a határozatok és rendeletek meghozásából, hanem több más elemből is áll. Fentebb már említettük, hogy a határozatok meghozatala és a feladatok kiosztása mellett helyesen kell megválogatni a kádereket, a szervezési intézkedéseket és munkamódszert is, továbbá állandóan ellenőrizni kell, hogyan valósítják meg a napi feladatokat, ami természetesen megköveteli az egyidejű, az elért eredmények és helyzet napi nyilvántartását.

Küzdenünk kell azért, hogy operatív vezetőségünk ilyen képességekkel rendelkezék és éber, kíméletlenül önbírálati ellenőrző viszonyt teremtsen a fogyatékoságaival és hibáival szemben. Elmondhatjuk azonban, hogy minden operatív vezetőségünk máris ilyen és a fenti értelemben valóban operatív? Bár igaz, hogy e tekintetben az utóbbi időben nagy lendülettel indultunk előre, korántsem lehetünk elégedettek az elért állapotokkal. Számos vezetőségben még mindig az irodai irányítási mód áll előtérben. Az ilyen vezetőink tulajdonképpen aktákat és tárgyakat kezelnek csupán és nem élő emberek tevékenységét irányítják. Az ilyen vezetés egész sor mulasztásra vezet; ami pedig a legfontosabb, az ilyen körülmények között lehetetlen napi áttekintést szerezni és ellenőrizni, hogyan végzik el a kitűzött feladatokat. Világos, hogy a vezetés ilyen módja nagyon rossz hatást vált ki gazdasági téren.

A harc mindezen fogyatékoságok ellen szintén az ellenőrző szolgálatra tartozik. Éppen ez a harc segíti operatív vezetőségeinket a napi nyilvántartás rendszerének kiépítésében és annak ellenőrzésében, hogyan hatják végre a vállalt feladatokat. De itt is csak úgy lehet legeredményesebb az ellenőrzés, ha állandóan ellenőrzik a feladatok végrehajtását és ennek során felfedik a hibákat nemcsak a terepen, hanem a vezetők körében is.

Ime ezért teszik a feladatok végrehajtásának ellenőrzését az Ellenőrző Bizottság szervei legfőbb feladatává azon kívül, hogy maguk az operatív vezetőségek is kötelesek ezt az ellenőrzést elvégezni saját munkakörükben. Annál inkább, mert gyakran maguknál az operatív vezetőségeknél is jelentkezik a törekvés, hogy leplezzék és védjék gépezetük gyengeségeit és hibáit.

Az ellenőrző szolgálat csak úgy végezheti el feladatát, ha bizonyos tekintetben megváltoztatja munkamódszerét és ellenőrző munkásainak a legeltökéltebb harcot kell folytatniok a gyengeségek és hibák ellen magában az ellenőrző szolgálatban is.

Amit először kell említeni az annak szükségessége, hogy az ellenőrző szolgálat ne vállaljon többé munkakörén kívül eső feladatokat. Itt mindenekelőtt egyes felügyelők és bizottságok közigazgatási tevékenységére gondolok, mert túlságosan belemertültek állami kormányzatunk szervezeti kérdéseibe. Ezek olyan kérdések, amiket a valóságban az állami hatóságok és az állami kormányzat szervezésével és kiépítésével foglalkozó szerveknek kell elvégezniök. Természetes, hogy kezdetben szükséges volt az Ellenőrző Bizottság segítő munkájára, ma azonban az ilyen beállítás már komoly károkat okozhat az Ellenőrző Bizottság munkájában. Ez nem jelenti azt, hogy ellenőrző szolgálatunknak nem kell többé érdeklődnie az ilyen kérdések iránt, vagy megoldott-nak tekint minden ilyen kérdést; felügyelőinknek azonban nem kell

magukra vállalniok közigazgatási szerveink átszervezési szerepét, hanem, ha ezt szükségesnek látják, a közigazgatási munka megjavításának érdekében, hívják fel az illetékes államhatóságok figyelmét az ilyen problémákra. Ha felügyelőink ehhez a vonalhoz tartják magukat, akkor nem történik meg, mint ahogy az ország különböző vidékein több körületben is előfordult, hogy egyes felügyelőink annyira behatóan foglalkoztak népbizottsági gépezetünk átszervezési kérdéseivel, hogy elhanyagolták legfőbb folyó feladataikat, másrészt pedig olyan hatáskört vállaltak magukra, ami nem tartozik az ellenőrző szolgálatra. Nem kisebb zavart képvisel az ellenőrző szolgálat helyes fejlődésében a másik elhajlás sem, ami aprólékos pepecselésben nyilatkozott meg és az egész ellenőrző szolgálatot felhasználja napi jeladások és panaszok ellenőrzésére. Ezt az elhajlást nálunk helyesen jellemezték ezzel az elnevezéssel: »tűzoltó módszer«. És valóban felügyelőink, akik ebben az elhajlásban szenvednek, hasonlítanak a tűzoltókra; ahol tüzet jeleznek, vagyis ahol az elkövetett hibák rossz következményei jelentkeznek, odafutnak, hogy »ellenőrizzék« az okokat, amelyek a hibát kiváltották. Világos, hogy az ilyen elhajlásokra hajlamos ellenőrző szolgálat eredményei nem lehetnek nagyok. Túlságosan sok a különböző apró és nagyobb szabálytalanság, hiba és fogyatékoság ahhoz, hogy az ellenőrző szolgálat mindent felöleljen pusztán alkalmi jelek és panaszok alapján. Ez nem jelenti azt, hogy nem kell figyelmet szentelni a spontán jeladásoknak és nem kell ellenőrizni a panaszokat. Ellenkezőleg, figyelmesen kell ellenőrizni a jeladásokat és panaszokat, mert a gyakorlat azt mutatta, hogy a legtöbb esetben legalább részben helytállóak és nagyon sokban elősegítették az ellenőrző szolgálat munkáját. Ugyanakkor azonban nem szabad elfelejteni, hogy az ellenőrző szolgálat főfeladata a rendszeres tervszerű ellenőrzés megszervezése államkormányzatunk minden ágazatában azzal a céllal, hogy ellenőrizze a kitűzött feladatok elvégzését és előre kiküszöböljön minél több hibát és fogyatékoságot. Ez azt jelenti, hogy szervezetileg úgy kell beállítani az ellenőrző szolgálatot, hogy mind a két feladatot elvégezhesse és ne merüljön ki rendszertelen, véletlen jeladások ellenőrzésében, amelyek gyakran csak kis jelentőségűek. Míndezek szerint az ellenőrző szolgálatnak rendszeresnek, állandósultnak, tervszerűnek kell lennie, a panaszok és jeladások ellenőrzését pedig — ha nincsenek közvetlen összefüggésben a tervszerű ellenőrzéssel — az ellenőrző szolgálat külön szerveire kell bízni, amilyen például a panasziroda stb.

Ezzel kapcsolatban fel kell hívni a figyelmet egy a fent említett pepecselő gyakorlatban leggyakrabban felbukkanó irányzatra. Egyes felügyelőink nem tudják megkülönböztetni mi a fontos és mi mellékes, mi az, ami az adott pillanatban elengedhetetlen és mi kevésbé fontos. Ennek következtében előfordultak esetek, amikor egyes felügyelők majd meg szakadtak a fejlődésben apróságok felett, viszont nagy kampányokat, amelyekből sokban függ hazánk kiépítése, majdnem teljesen figyelmen kívül hagytak, vagy legalábbis helytelenül, lenézéssel, jelentőségüket fel sem fogva kezelték. Felügyelőinknek tehát meg kell érteniük, mi fontos, döntő jelentőségű az adott pillanatban és az egyes munkaágazatokban és minél jobban összpontosítsák figyelmüket arra, ami a fő, ami döntő és ne vesszenek el az apró mellékes kérdésekben, habár, természetesen, ezekkel is törődni kell.

Ezenkívül különösen ki kell emelni annak szükségességét, hogy ellenőrző szolgálatunk vezetése és munkája gyors és operatív legyen. A minden ellenőrzés után elkészített hosszú jelentések eddigi eljárása hosszadalmasnak bizonyult és megakadályozta a gyors beavatkozást.

Amellett e jelentések gyakran az egyes felügyelők saját benyomásait tartalmazzák csupán és túlságosan kevés konkrét anyagot. Szükségesnek mutatkozik, hogy allandóan, mindennap, vagy legalább rövid időközönként jelentést küldjenek közvetlenül terepről, már a vizsgálat folyamán. Ez egyrészt lehetővé teszi, hogy az ellenőrzés befejezésekor az Ellenőrző Bizottság már pontos helyzetképpel rendelkezzen, másrészt lehetővé teszi a gyors beavatkozást és azt, hogy az ellenőrző szolgálat vezetői segítséget nyújtsanak a terepen levő felügyelőknek.

Magától értetődik, hogy az ilyen módszerek megkövetelik ellenőrző tényezőinktől a minél alaposabb elmélyedést a problémákba és a képesség kifejlesztését a részletek beható tanulmányozására, továbbá a szakképzettség fejlesztését és a specializációt az egyes ágazatokban. Egészen természetes, hogy szakképzettség nélküli személyek nem végezhetik az ellenőrzést az egyes közigazgatási ágakban. Megtörtént már, hogy felügyelőink átsiklottak a legagyafúrta kártevések felett anélkül, hogy felfedezték volna, mert nem rendelkeztek a kellő szakképzettséggel. Ellenőrző szolgálatunk szerveit az addiginél inkább, ki kell egészíteni az állami tevékenység jó, kipróbált szakértőivel. Különösen áll ez a gazdasági szektorra, Magukban az Ellenőrző bizottságokban is végre kell hajtani a specializálást az államkormányzat egyes ágazataira, különösen a gazdasági igazgatásra. Ezenkívül biztosítani kell az Ellenőrző bizottság minden kádere számára az állandó nevelést mind az általános politikai és szakképzettség tekintetében, mind a folyamatban levő törvényhozás, közigazgatási iratok és az államhatalmi vezető szervek által kitűzött minden feladat terén.

Szervezeti és útbaigazító felügyelőségeinknek műveleti szervekké kell válniuk, hogy naponta segítséget nyújthassanak a felügyelőknek. Feladatuk az ellenőrzési szolgálat munkamódszereinek alapos elsajátítása, a tapasztalatok leszűrése és a káderek tapasztalati kioktatása. Kötelességük harcolni a különböző elhajlások ellen is az ellenőrző szolgálatban és figyelmeztetni a hibákra bizottságaink és a felügyelők munkájában.

A felsorolt feladatok természetesen nagyok és az ellenőrző szolgálat nem végezhetné el a néptömegek támogatása nélkül. Ezzel kapcsolatban felmerül a feladat, hogy az ellenőrző szolgálat minél tömegesebbé váljék. A gyakorlat azt mutatta, hogy a gabonabeváltáshoz, vagy a kenyérelosztáshoz hasonló nagy kampányokban azok a felügyelők érték el a legjobb eredményeket, akik nemcsak maguk végezték az ellenőrzést, hanem mozgósították a munkához a népi szervezetek, munkások, parasztok képviselőit, röviden a széles néprétegeket. Csak így volt lehetséges, hogy három négy felügyelő egy-egy kerületben ötven, vagy még több bizottságot szervezett annak ellenőrzésére, hogyan végzik a gabonaelosztást vagy felvásárlást. Az ellenőrző szolgálat tömegesítése és ezzel kapcsolatban a magukból a tömegekből érkező jeladások kiszélesített rendszere, a különböző szabálytalanságok ügyében, továbbá a különböző társadalmi szervezetek segítsége a terepen való ellenőrzésben — mindez az ellenőrző szolgálat sikeres munkájának elengedhetetlen előfeltétele. E téren sok mindent meg kell még változtatni. Az ellenőrző szolgálat tömegesítésének nagyon szép példái mellett még mindig éppen elég ellenkező példa is akad olyan esetekből, amikor egyes felügyelők ugyan nagyon sokat dolgoztak, de nagyon gyenge eredményeket értek el, mert elszigetelten működtek és nem tudtak segítséget szerezni a néptömegek és tömegszervezetek részéről. Hiba volna, ha az ellenőrző szolgálat tömegesítésére törekedve valamely külön ellenőrző tömegszervezet kiépítési vonalán haladnánk. Arra kell törekedni, hogy minden

tömegszervezet és hazánk minden öntudatos polgára az államkormányzat munkájában előforduló szabálytalanságok jeladójává és segítőtársává válnak az ellenőrző szolgálatnak és az államkormányzat más szerveinek a szabálytalanságok kiküszöbölésére irányuló harcban.

Ezek csupán egyes feladatok, amelyeket az ellenőrző szolgálatnak országunk nagy átszervezése küszöbén meg kell valósítania és csupán egyes hibák és fogyatékoságok, amelyekkel kádereinknek meg kell birkóznia, hogy az ellenőrző szolgálat helyesen végezhesse feladatát. Mindemellett, az ellenőrző szolgálat kádereinél érvényesülnie kell a szabálynak: tanulni mindenkor a saját tapasztalatokból, saját hibákból és sikerekből.

THURZÓ LAJOS:

TRIESZTI MUNKÁS

Nem bírt ütni már tovább,
kihullt kezéből a kalapács,
Valami elfáradt belül
s testére kiült a láz,
mint rossz motor zúgott a fül.
»Dolgozni akarok — mondta —
nincs semmi baj!«
de ellökte az esztergapad
és szemébe hullt izzadtan a haj...

Ő is itt ül betegen velünk,
hegyek közt kis padon,
Felhőkbe néz, ha van szelünk.
Csontos öklével most legyet fjeszt
és fasisztát üt dörgő szóval velünk:
»A miénk Trieszt,
Trieszt a mindenünk...!«

Trieszti munkás, mily csontos az ökle!
Osztop ő, kemény,
kit vihar nem dönt le
egykönnyen legyen az fekete, barna
vagy fehér!
Míg ily erős a hite, a karja,
Elvártak, addig van remény...!

Csendes kis helyen
a munka napját ünnepeltük.
Nem volt még ily ünnepünk!
Szemében akkora tűz lángolt
mint hegyeken lobogó tűz-rakás,
beldogabb nem volt nála
senki más...
Menetben balkarja lendült a tájra
s harsogta: »Trieszt a mindenünk!
E város a várunk nekük...!«